

Муниципальное казенное учреждение культуры
Малмыжская централизованная библиотечная система
Старо – Ирюкская сельская библиотека – филиал № 29
Центр татарской культуры

Татарские национальные традиции

СЕМЕЙНЫЕ ОБРЯДЫ И ОБЫЧАИ

Старый Ирюк
2014

Составитель
Е. Н. Касимова

Компьютерный набор
Е. Н. Касимова

Ответственный за выпуск
М. Т. Хасанова

Татарские национальные традиции : семейные обряды и обычаи / сост. Е. Н. Касимова, под ред. М. Т. Хасановой. – Малмыж : МКУК Малмыжская ЦБС, Ст. Ирюкская СБФ, 2013. - 14 с.

Материал собран на основе семейно – обрядовых традиций жителей села Старый Ирюк Малмыжского района Кировской области.

©МКУК Малмыжская ЦБС, 2013
Т. 5 экз.

Татарские национальные традиции.

СЕМЕЙНЫЕ ОБРЯДЫ И ОБЫЧАИ

Национальные обычаи, обряды и праздники являются составной частью жизни селян. Знакомство и изучение традиций татарского народа показало, что их можно рассматривать как общественно – гражданские, лично - гражданские ритуалы, обряды, праздники и обряды лично – семейного быта. К общественно – гражданским относятся 8 марта, 9 мая – День Победы, 23 февраля, День Конституции, Новый год, Науруз, Сабантуй, День механизаторов, День животноводов др. К лично – гражданским можно отнести получение паспорта, совершеннолетие, проводы в армию. Обряды и праздники лично – семейного быта в основе своей тесно связаны с традиционной семейной обрядностью, оформляющие вступление в брак, рождение ребенка и смерть.

Обряд бракосочетания.

Татарская свадьба – это яркое и очень сложное явление быта татарского народа. То обстоятельство, что татары в большинстве своем – мусульмане, диктует проведение свадьбы по законам ислама, а богатые национальные обычаи древнего народа делают татарскую свадьбу самобытной и интересной. Татары, будучи расселенными от Сибири до Крыма, имея некоторые языковые различия, вправе считать себя единой нацией, с богатейшим литературным языком, очень древней культурой, сильным национальным духом, сохранившим свои традиции и своеобразные обряды. Наиболее ярко проявляется историческая память нации в возрождающихся сегодня свадебных традициях. Татарская свадьба развивалась и видоизменялась в тесной связи с историческими событиями, происходившими на обширных территориях проживания татар. Но при этом прослеживается наличие единства свадебных обрядов, хотя названия свадебных обрядов, чинов и угощений называются различными терминами у разных групп татар. Так, основным различием у татар-мусульман и православных татар-кряшен является религиозный обряд бракосочетания, у

мусульман – это проводимый на дому обряд никах, а у христиан – венчание в церкви.

Торжественные обряды, которыми сопровождается создание новой семьи, у нашего народа издавна своеобразны и красивы. Они сохранили некий магический смысл для обеспечения достатка, спокойствия и многодетности семьи. Издавна выделялись следующие формы заключения брака: по сватовству, похищение невесты и добровольный уход к жениху.

Для свадебного обряда в нашем селе до начала XX в. было характерным заключение брака по сватовству. Эта форма бракосочетания, в отличие от похищения невесты и добровольного ухода девушки к жениху, отличалась строгим соблюдением обрядности. Причем, устоявшиеся обряды были характерны для определенной местности, а различия имели социальный характер (количество гостей, длительность свадебных гуляний, богатство подарков).

Порядок проведения свадьбы.

От родственников жениха поступало предложение родителям невесты, и во время сватовства обсуждалось количество и качество даров – калым (по-татарски – калын) и время проведения свадьбы. В перечень подарков, которыми родственники жениха должны были уплатить выкуп за невесту, входили предметы обихода, одежда, головные уборы, обувь, постельные принадлежности. Полагалось также передать деньги для приготовления приданного невесты и внести лепту продуктами для свадебного торжества. Размер приданого невесты при этом особо не оговаривался. Далее следовал сговор, во время которого сторона невесты передавала в подарок скатерть или полотенце (вышитые собственноручно невестой), а сторона жениха чаще всего передавала деньги. Родственников невесты, принимавших участие в сговоре, всегда потчевали угощением. Официальная часть свадьбы, называемая никах, никах туй, проводилась в доме невесты. Родители жениха были на ней главными гостями. Однако на свадьбу родственники жениха приезжали не с пустыми руками, а привозили определенные угощения и калым, если он не был передан до свадьбы. Роли всех, участвующих в свадьбе родственников, были оговорены: часть

родственников невесты приносила угощение на свадьбу, а другая часть родни приглашала к себе родственников жениха и заботилась о них, угощая и предоставляя ночлег, так как свадьба продолжалась не один день. Основной обряд никах проводил мулла. В особой книге мулла записывал условия, на которых заключался брак. При этом перечислялись затраты на свадьбу со стороны жениха, а также оговаривалась сумма выплаты жене в случае расторжения брака по желанию мужа. Жених и невеста при этом не присутствовали, и на вопрос муллы о согласии на брак отвечали за жениха – его отец, а за невесту – свидетели. Свидетели специально интересовались о согласии невесты, находящейся либо в другой комнате, либо просто за занавеской. Получив согласие жениха и невесты, мулла читал Коран в торжественной обстановке. И только после обряда никах начиналось свадебное угощение. Гости праздновали свадьбу в доме невесты два или три дня, а после их отъезда готовились к приезду жениха. Помещение для молодой пары тщательно украшали предметами из приданого невесты. Этот приезд знаменателен тем, что жениху приходилось неоднократно платить выкуп и за въезд во двор, и за возможность войти к невесте, а также тем, кто стелил брачную постель и топил баню. Особо ценный подарок подносился молодой жене.

После полного погашения калыма молодая жена могла переехать в дом мужа. Здесь тоже соблюдались традиции: мать мужа стелила под ноги невестке мягкую подушку или шубу, встречая молодую добрыми словами. В доме невестка должна была повесить полотенце, а затем уже сесть к столу и обязательно отведать намазанную маслом и медом хлебную горбушку. По давним приметам так полагалось поступить, чтобы молодая жена была мягкой, покладистой и уживчивой. Обычай погрузить руки молодой жены в муку соблюдали для того, чтобы обеспечить достаток в новой семье. Существовал еще обычай украшения дома предметами из приданного невесты и обычай показа молодой невестке дороги к роднику. Невестка одаривала всех родственниц, которые участвовали в этом действе.

Другие формы заключения брака были менее распространены. Так, к похищению невесты, наиболее древнему и первобытному виду бракосочетания, женихи обращались только в случаях, когда не удавалось договориться и получить согласие невесты и ее

родителей. После похищения родители невесты и сама похищенная соглашались на брак, дабы избежать позора. В похищении были тоже определенные правила, которых придерживались: никогда не похищали вдов, более зрелые женихи и вдовцы тоже не прибегали к такому виду брака. Девушек из своей родни, а также незнакомых девушек не похищали. После похищения жених обязан был выплачивать гораздо больший калым, свадебный обряд проходил в доме жениха более упрощенно. Иногда похищение устраивалось по соглашению сторон, было просто инсценировкой, что позволяло значительно сократить расходы на свадьбу.

Добровольный уход девушки к жениху был основан на обоюдном желании вступить в брак, хотя и осуждался общественным мнением. Такой вид брака имел некоторые преимущества: юноше и девушке не надо было ждать очереди вступления в брак за старшими братом или сестрой, условия свадебной сделки диктовали родители жениха, и это влияло на размер калыма – он назначался меньшим. В основном, такие виды брака, как похищение и добровольный уход к жениху осуждались и поэтому были достаточно редки.

Свадебное застолье на свадьбах также отличалось соблюдением вековых национальных традиций. На татарской свадьбе обязательно подавали свадебного гуся и особые ритуальные свадебные блюда – чак-чак и губадию. Изготовление свадебного пирога губадии доверяли специальным мастерницам, чак-чак обычно готовила сторона невесты, а гуся привозили родственники жениха или готовили блюда из гуся от обеих сторон. Существовали определенные правила подачи на стол свадебных ритуальных блюд, этот процесс всегда сопровождался одариванием молодоженов подарками и деньгами.

Изменения в жизни общества оказали сильное влияние на свадебные обычай и обряды татар. Начало XX века было очень сложным. Тяжелые годы восстановления после гражданской войны, материальные лишения привели к упрощению, к менее строгому соблюдению свадебной обрядности. Период от 30-х до 60-х годов характеризовался сокращением традиционных и появлением новых свадебных обрядов.

Рождение ребенка.

В семейно-бытовой обрядности татар особое место занимали обряды, связанные с рождением ребенка. Они рассматривались как необходимые для обеспечения защиты роженицы и ребенка от воздействия злых сил, предопределения судьбы новорожденного. Кроме того, данные обряды выражали чувства радости и надежды в связи с появлением нового члена семьи.

Рождение ребенка рассматривалось как важное событие. Особенно большую радость родителям доставляло рождение сына, хорошим предзнаменованием считалось и рождение близнецов.

Цикл обрядов, связанных с рождением ребенка, включал следующие элементы: принятие родов, праздник по случаю рождения (бэби туе), имя наречение, первая стрижка волос, праздник первого зуба, обрезание, обряды от сглаза.

По рассказам старожилов роды принимали бабки-повитухи. Роды происходили дома на нарах. Повивальная бабка или опытная пожилая женщина перерезала пуповину ребенка, положив ее на серебряную монету. Этот обычай, по представлению татар, обеспечивал новорожденному крепкое, как металл, здоровье и богатство. Пуповину вместе с последом заворачивали в чистую тряпку и закапывали в землю, выбрав для этого чистое место во дворе. По поверьям, эта пуповина оберегала жизнь и здоровье ребенка. Новорожденного повитуха купала и заворачивала в рубашку отца. Это делалось для того, чтобы ребенок с рождения стал близок к отцу, любимым им. Сразу же после родов, в тот же день или на следующий, обязательно топили баню, которая называлась баней новорожденного «бэби мунчасы». Бабка-повитуха помогала помыться роженице и искупать младенца, за что получала особый подарок.

Самой главной, почетной гостьей в этот день была мать роженицы. Для первенца она приносila детское приданое, состоящее из одеяла, подушки, пеленок, и угощение. А зыбку готовила свекровь или отец ребенка. В первые дни после родов женщину навещали соседки, родственницы. Они приносили с собой угощение. Обычай этот назывался «бэби ашы». Угощение могло состоять из печеньих изделий, а также яиц, масла и т. д. Считалось, что чем больше женщин придет с угощением, тем больше молока будет у матери.

Первую рубашку новорожденному шили из старого, так как придерживались поверья, что в таком случае ребенок одежду будет носить бережно, не сшивая. Рубашку надевали лишь в первые дни. Дольше нельзя было, иначе новорожденный мог быть плаксивым, болезненным. Затем рубашку стирали, гладили и сохраняли для следующего ребенка, «чтоб дети были дружными меж собой».

Обряд наречения имени

Обряд наречения имени «исем туе» являлся центральным в цикле обрядов, связанных с рождением ребенка. Церемония наречения имени происходила следующим образом. На праздник созывались родственники, соседи, мулла. По случаю этого торжества готовилось обильное угощение. Ребенка укладывали перед муллой головой к кыйбле (направление, в котором молятся все мусульмане), после чего мулла, прочитав молитву "азан", трижды поочередно произносил в ухо ребенка: "Пусть твое имя будет таким-то". Во время обряда наречения имени роженица преподносила подарки повитухе, своей матери, свекрови. Повитухе дарили платье, шаль, платок или деньги.

Исемен матур, кемнэр куйган! Что в имени твоем Сценарий

**1 а.б. Бәби кайтты бүген өйгә
Жыру туды яңа көйгә:
Ризыккае мул булсын, мул булсын,
Килер жире кин булсын,
Дип теләде әбисе дә,
Дип теләде әнисе дә.
Кардәш – күрше котлады,
Изрәп бәби йоклады.**

(Эльмира Шарифуллина)

Бала туды. Жиһанга аваз салып, яшәргә дип якты дөньяга кеше туды. Өйгә, гайләгә яңа ямь, юаныч, куаныч, бәхет өстәлде. Шуның белән бергә яңа туган сабый ата - анасына өстәмә мәшәкатыләр дә китерде. Аларның ин беренчесе – балага исем

кушу. Аңа нинди исем бирергэ? Бу сорау һәрбер ата – ананы да, баланың өлкән туганнарын, кардәш – ыруын борчый. Чөнки исем кешегә бер генә мәртәбә бирелә, ул аның гомерлек юлдашына эверелә. Кеше үз исеменә шулкадәр күнегә ки, ул аның туган теленең иң яқын, иң газиз, иң кадерле сүзе булып тоела.

2 а.б. Татар халкы элек – электән яна туган сабыйга исем күшуга зур жаваплылык белән караган. Исеме жисеменә туры килә торган матур эчтәлекле, аһәңле, жиңел һәм анык әйтелешиле исемнәр бирергә тырышкан. Без моны татар халкының борынгы жыры “Рәйхан”да ачык күрәбез.

Аклы ситса күлмәгеннең

Якаларың кем уйган?

Әй, Рәйхан, исемен матур кемнәр куйган,

Сине күреп кем туйган.

Аклы ситса күлмәгеннең

Таба алмадым ишләрен.

Әй, гомерем буйларына, Рәйхан,

Оныта алмасам нишләрмен.

1а.б. Рәйхан – гарәп теленнән кергән исем – зәңгәр чәчәклө хуш исле гөл һәм рәхәтлек, ләzzәтне аңлата. Күрәбез, Рәйхан исеменең мәгънәсе бик матур, үзе гаять яңғырау.

Рәйхан, Зөбәйдә, Зифа, Зөлфия, Айсылу, Минсылу, Галиябану, Алсу, Әлфия кебек матур хатын – кыз исемнәребез әдәбият һәм сәнгать исемнәре булып киткәннәр.

Ә хәзер кечкенә генә конкурс үткәреп алырбыз.

Хатын – кыз исеме белән аталган киң күләмле нинди әдәби әсәрләр беләсез? Мисал өчен Хәй Вахитның “Зөбәйдә – адәм баласы” дигән драма әсәре.

Жаваплар: “Галиябану” (М. Фәйзи), “Яшә Зөбәйдә, яшим мин” (С. Рәмиев), “Диләфрүзгә дүрт кияү” (Т. Миннүллин), “Сәхибжамал” (Г. Кандалый), “Сөембикә” (Р. Батулла), “Алсу” (Такташ), “Зифа” (Н. Исенбәт).

Ә хәзер Мирхәйдәр Фәйзинең “Галиябану” спектакленнән Галиябану жырын тыңлап үтик.

Йөгереп төштем су буена,

Суда кошлар йөзә дип.

Чыкмыйсың дип үпкәләмә,

Жаныем, бәгърем, сылумым, иркәм,

Куркам кеше сизэр дип.

Такташының “Алсу” поэмасыннан өзек:

... Урам ташларына карлар ява,

Кар томалый чана юлларын.

Карда шуа – шуа Алсу килә,

Жин әченә тыккан кулларын...

1 а.б. Кеше исемнәре, күренекле татар – башкорт шагыйре

Шаехзадә Бабич әйткәнчә, гажәеп серле, тылсымлы бакча.

Шаехзадә Бабич үзенең бер шигырен “Исемнәр бакчасында” дип

атап, байтак қына хатын – кыз исемнәренә карата қүцел түрәнә

уельш калырдай нәфис сүзләр иҗат иткән. Бу шигырыләр бәйләменә

41 хатын – кыз исеме кертелгән.

1. Гәлнур туташ, гәлең бар бит, нурың бар бит,

Күзенәндә “сүр”, күкрәгендә “нурың” бар бит.

Сигез ожмах каршысында синең белән

Жир мактанган.” Минем дә бер хурым бар!” – дип.

2. Сылу бикә, сылу туташ, кыз солтаны

Бит уртанды кара мин бар – бит чулпаны,

Авызың зәм – зәм, иренең кәүсәр, тешең гәүһәр,

Калку түшең – тигез жирдә сөт вулканы.

3. Гәлгенәнең керфекләре гәл киенгән

Ике күзе ничек тонык күл диелгән,

Ай, кояшның ак нурларын оялтырлык

Күзләрең яем карачкыл нур жыелган.

4. Мәгърифәкәй, синең тәсең сокланырлык,

Нинди генә күнелгә дә тукланырлык,

Бик аз гына шадралык бар, булса булсын,

Зарары юк, кершән яксаң ипләнерлек.

5. Айзирәк кыз, ай зирәк кыз, үткөр телле,

Изгеләрдән изге, юктыр кере,

Күзләр тылсым, сүзләр эфсен, йөзе әфлисун.

Аның кебек ожмахында юктыр нуры...

дигән юлларны укыгач, кем генә ләzzәт, канәгатжәләнү алмас
икән, аларны матур һәм аһәнле дип санамас икән?

2 а.б. 19 йөз татар шагыйре Габделжаббар Кандалый да атаклы “Сәхибжамал” поэмасында бу исемнең (бу исем – йөзе гүзәл, чибәр, дус, иптәш, сердәш дигәнне аңлата) жисеменә туры килүен ачыклый:

Йөзен алсу кызыл гөлтик,
Йанақың кызыл алматик,
Кызыл алма кеби кызыны
Насыйб итәр микән алла?

Кашың кара тумышыннаң,
Битең һәм якты гөлбастан,
Сәнең тик зифа жан дустан
Аермасын Кәрим Алла?

Үзе гел наз, күзе нәргиз,
Йөзе гүзәллек шаһы.
Исеменә жисемнәрен
Тин яраткан илаһи! – дип язган.

Ә хәзер музыкаль тәнәфес. (Хатын – кыз исемнәре кергән жырлар тезмәсе башкарыла).

Ике игез, буйга тигез
Үсә безнең күршедә
Берсе Хөршидә исемле,
Берсе Мөршидә.
Нинди чараплар күрергә
Карамый бит берсе дә.

Карама, уйлама, эндәшмә Экълимә,
Син генә минем уемда.

Ал, Зәйнәбем, гөл Зәйнәбем,
Рәхәт үтте жәйләрем.

Рәзинәкәй, алсу йөзләреңне
Төшләремдә күреп уянам.
Синең кара күзләреңне,
“Сөяմ”, - дигән назлы сүзләреңне,
Ал яулығың күреп монланам.

Мәдинәм, гөлкәем
Синең исендә дә юқ бәгырькәем.

Сандугачтай кунып сайдадың да
Кына гөлләренә кунмадың.
Гөлнарым,
Үкенечкә ярым булмадың.

Зил – зил жүлләр исә Зиләйлүк,
Зил – зил жүлләр исә Зиләйлүк.
Зиләйлүкнәң биле нәзек, биле нәзек,
Зиләйлүкнәң беләгендә беләзек.

1а.б. Жимеш бакчасында төрле – төрле жимеш үскән кебек, исемнәр бакчасында да төрле жимешләр – исемнәр бар. Татар халкы кеше исемнәре дөнжәсүндә матурлыкка омтылуның классик Үрнәкләрен күрсәтеп, үзенең идеалларын һәм тарихын чагылдыра торган исемнәр хәзинәсен тудырган. Бу хәзинә тарихына сәяхәт ясал алыйк.

2 а.б. Исемнәр – тарихның бер кисәге, һәр халыкның мәдәниятен билгели торган күренеш. Жәмғиятж үсешенең кайсы баскычында кешегә исем куша башлауны тәгаен әйтү қыен, әмма бик борынгы заманнардан ук инде исемнәр булган, алар күп төрле вазифаларны үтәгән.

Уйлап карагыз эле, көннәрдән бер көнне жир йөзендә исемнәр бетте ди. Кеше юкка чыккан дигән сүз бит бу. Димәк исем шәхесне аеру өчен хәzmәт итә.

Ләкин еш кына исемнәр кабатлана, бу очракта берүк исемдәге кешеләрне аларның этисенең исеме яки фамилияләре белән аералар. Менләгән Миләүшә, Рәмзияләр, дистә меңләгән Әлфия, Гүзәлләр бар. Элеккеге крестьян гайләсендә һәр бишенче бала Габдулла исемле булган. Шундый сорая туа: шәхес аермалыгын сакларга омтылсалар да, ни өчен балаларга еш кабатланган исемнәр куйганнар? Мәсәлән: 20-нче йөз башында керәшен татарларында һәр мең ир баланың 240-ы Иван, ә һәр мең қызының 200-нчесе Мария булган. Шундый ук күренеш татар гайләләрендә дә сакланган. Таһир, Зәһрә, Галиябану... Эш шунда, шәхси исем кешенең теге яки бу ижтимагый катлауга кергәнен күрсәтә. 18

гасырда крестьян кызларына көрәшен татарлары Фекла, Мавра исеме күшканнар. Э дворян гайләләрендә Ольга, Екатерина, Александралар үскән.

Борынгы заманнарда баланы явыз көчләрдән, авырудан саклау өчен исемнәрне үзгәртү гадәте дә булган. Фәнияне мәсәлән, Минлефәния дип йөрткәннәр. Татар исемнәренә уртак тамырлар да хас: “Гөл” – Гөлшат, Гөлнур, “Нур” – Нурия, Нурсинә, Айнур.

Октябрь революциясенән соң иске исемнәрне күшмый башлаганнар. Эдәбияттә, киноларда чыккан исемнәр күбрәк кулланышка кергән: Эдуард, Альбина, Аида, Жанна. Э Илсөяр, Кадрия, Газинур, Резедә исемнәренең киң тараалуына Гадел Кутуйның “Ташырылмаган хатлар”, Гариф Гобәйнең “Маякчы кызы”, Илдар Юзеевның “Таныш моннар” дигән әсәрләренең геройлары, бу әсәрләрне укучының яратуы, әлеге әдәби образларга тирән симпатия белән каравы сәбәп булды, дисәк, ялгышмабыз.

2 а.б. Татар исемнәрендә нинди яңалык бар соң? Кызларга, матур булсын дигән теләктән чыгып, Ландыш, Сиринә, Роза, Энҗе исемнәрен күбрәк куша башладылар. Шулай ук Жәмилә, Раушан, Ләzzәт кебек исемнәр ешайды.

Кешеләрнең яхшы гадәте бар –
Исем кушу туган балага
Әйбәтен куш!
Жанга якынын куш!
Кемнән туганына карама!
Исемнәрнең мәгънәләре тирән:
Иркә, назлы, хисле, матурлар.
Ир – атларның асыл сыйфатлары:
Гадел, тугры, зирәк, батырлар.
Шулай кирәк...
Исемнәрдә өмет,
Әле өр – яңа
Исем белән төшсен бишегеннән
Өмет белән керсен дөньяга.

(К. Сибгатуллин “Гомерем дулкыннары”)

1 а.б. Игътибар иткәнегез бармы икән: жырларда халык, шагыйрьләр бик яратып кулланган образлар бар. Болар – сөйгән ярлар, сылу кызлар, батыр ир – егетләр. Аларга жырда еш кына исем белән дәшелә Гөлжамал, Бибкәй, Нәфисә...

Ягез әле, жырларда жырлана торган исемнәрне әйтегезче?
Өммегөлсем, Сәрбиназ, Галия, Рушания, Рәйхан, Зөбәржәт, Фәүзия..

Нинди матур һәм озын исемлек! Үзләре генә, музыкасыз
әйткәндә дә жырлап – койләп торалар. (“Асиләсе – Вәсиләсе”
жырын башкару).

Жыр тыңлаганда гүзәллек, зифа буй, айдан матур йөз күз
алдына килә, безне ләzzәтләндерә, сокландыра. (“Сәрвиназ” жыры
башкарыла).

2 а.б. Безнең телебезнең матур исемнәргә бай булуын
жырларбыз әнә шулай күнелебезгә сендереп тора, бу исемнәрне
йөрткән кешеләр дә матурлар, назлылар, уңганнар. Исемнәргә,
төлгә, халкыбыз моңына, халкыбыз жырларына игътибар дигэн сүз
бит ул. Исемне хөрмәт итмәү халыкны, аның моңың, күнел
кылларын хөрмәт итмәү ул.

Татар исеме – ин – ин матур исем,
Әни кебек бердәнбер бит ул.
Исем бетә икән, хисем бетә,
Башны кисү белән бер бит ул!

(Ә. Мәхмудов “Матур исем сайлаучыга”)

1 а.б. Ә хәзер без матур хатын – кызлар исемнәре атыйбыз.
Шул исемдәге жырларны тыңлап үтәбез.

“Мәдинәкәй” (халық жыры).

Мәхәббәт хисенең олылыгын, табигый гүзәллекне, сылулыкны
яраты безнең халық, шуны тоя белә, телләрендә тибрәндерә,
жырларында җанландыра.

(“Гөлмәрьям” Г. Афзал сүзләре. И. Шакиров музыкасы).

Эшчәнлек, тыйнаклық, нәзакәтлелек, туып – үскән җиргә
тугрылык кебек халыкка хас сыйфатларны үзенә туплаган авыл
кызы..

(“Гөлнарым” Г. Афзал сүзләре. Ф. Хатыйпов музыкасы).

Бу жырда да халық йөрәгендә генә туда алган олы җанлылық,
көр күнеллелек, мәрхәмәтлелек, изгелек төшенчәләре үзектә ята.

“Исеме җисеменә туры килсен”, дип юкка гына әйтмиләр бит.
Шуңа күрә ата – аналар балаларына исем күшканчы башта ул
исемнең мәгънәсен белсеннәр иде.

Список использованных источников:

1. Уразманова, Р. К. Современные обряды татарского народа / Р. К. Уразманова. – Казань : Татарское кн. изд-во, 1984 .- 144 с.
2. Афзалов, Г. Широкие горизонты : Стихи / Г. Афзалов. – Казань : Татарское кн. изд-во, 1987. – 127 с.
3. Сибгатуллин, К. Голоса : Стихи / К. Сибгатуллин. – Казань : Татарское кн. изд-во, 1981. – 81 с.
4. Бабич, Ш. Голубые песни : Стихи, поэмы, эпиграммы, статьи, письма / Ш. Бабич. – Казань : Татарское кн. изд-во, 1990. – 544 с.

Муниципальное казенное учреждение культуры
Малмыжская централизованная библиотечная система
Стариорюкская сельская библиотека – филиал № 29
Центр татарской культуры
Адрес:
612941, Кировская область, Малмыжский район,

село Старый Ирюк, ул. Садовая, дом 2-а;
Дом культуры, 2-й этаж

